

اوں بشنجي سنه
تمرو ۱۲ (۸۹)

تۆرک تارىخ انجمنى

مجموعى

ملتىجىلر مسئله سنه داڭز

فواد افندىنىڭ چار بىرنجى نېقولا ايله ملاقاٰتى

(غىر مطبوع خزىئە اوراق وئىتەلىرىن ئاظراً)

۱۸۴۸ ماجار استقلال مجادله سىندىن صوڭرا توركىيە التجا ايدن ماجارلار لەھىلىرى توركىيەنگ اعادە ئىقەمەسى ، نهایت روسيا و آوستريا ايله توركىيە پىتىندە سىاسى مناسباتىڭ انتطاعىنە سىبىت وىردى . آوستريا ايلچىسى ۱۸۴۹ ایپول ۱۴ تارىخىلى تقرىرده : « بوندن زىيادە هەر بىر دىرلۇ تأخىيرە دولتك رضاىىنى رەندرىلە باقەجىمدىن يازىن دىكى اوبر كونك اخشاشى ويانىيە براستاتقتو (۱) چىقارە جق اولدىيە جەھتلە اوزمانە دىكىن مالك محروسە شاھانىدە بولنان باجمەلە عاصى ملتىجىلر كى بىزه استرداد اولىنسە باب عالينىڭ موافقىتى خېرىخى اخذا يىدىكىم حالدە مجددا امر اخذا يىنجىيە قدر كىندوسيلە اولان مناسبات دىپلوماتىقىم منقطع بىورلىسى باب عاليدىن رجا ايدىرم « دىدىكى كىي » روسيا ايلچىسى تىتوفىدە ئىن تارىخىدە ويرمىش اولدوغى تقرىرده ، يىنە ئىن مالدە ادارە كلام ايدەرك : « مجددا امر آنچە يە قدر باب طالى ايله اولان مخبارات دىپلوماتىقىيە منقطع اولىش نظرىلە باقلەمسى طرف والاي نظار پىناھىرىنە مع التأىس فېيدىر مەكە مجبور اوله جەنم اشكاردر » دىپوردى .

باب عالى مشكل وضعىتىدە ايدى . صدراعظم مصطفى رشيد پاشانىڭ بو مسئله دەڭ زىيادە ياردىملىرىنە اعتىاد ايلەدىكى دولتىلار ، انكلترا ايلە فرانسا ايدى . توركىيە

التجا ايدن بخار وله ملتجميلري لهنده ، دکر يالکز انكلتره وفرانساده ، حتى
آمر يقاده بيله قوتلى برجيان موجوددي . تورکيه نك بو عاليجنابانه حرکتی هر طرفده
تقدير ايديليوردی . مصطفی رشید پاشا اوروپا افکار عموميہ سنك بوموافق ومساعد
وضعیتندن استفاده ايتمك ايستهدي . ملتجميلرك محافظه سی مسئله سنده آرتق يا روسيا
ایله آوستريايه قارشی حرب اعلان ايتمك واخود هر ايکيسنک ده ارزولرينه مهاشات
ايهمك لازمدي . مصطفی رشید پاشا نورکيه نك شرف و حیثیتی وقايه ايچين برنجي
شق اختيار ايتمك طرفداريدی . فقط بو چتین مسئله يه قرار ويره بيلمک ايچين
اول امرده انكلتره ايله فرانسانك معاونتلريخي تأمين ايهمك لازمدي . مصطفی
رشید پاشا بو مسئله نك حاني خارجيه ناظري عالي پاشا يه براقدی . خارجيه نظاري
ایله سفارتلر ييتدنده استمزا جلو باشладی . عالي پاشا ، الده بر سند بولونماسي ايچين
مخباراتي تحريراً اجرا ايتدی . بو مسئله يه دائرة فرانسا و انكلتره ايچيلرينه بعض
سئوالر ايراد ايدهرك جوابلري آلدی .

سئوالرک جوابلري فرانسا ايچيسى ايله انكلتره ايچيسى ييتدنده ، انكلتره
سفارتخانه سنده يازيلارق باب عالي يه کوندريلدی . عالي پاشا بوجوابي ترجمه ايتديردي ،
ويرين جوابلري قيرمزى مرکباه يازديرارق مصطفی رشید پاشا يه تقديم ايتدی :

دولتلر ناظرپاشا حضرتلري طرفندن فرانسه وانكلتره دولتلري يه ايراد اولنان
اسئله نك وگرگ سفراي موچيما طرفلردن واقع اولان اجوه نك ترجمه سيدر

اولا دولت عليه روسيه واوستريا دو لتلري يه عقدبيورمش
اولديني قينارجه وبغراد معاهده لري اقتضاسنجه مبحث
عنه اولان ملتجميلري مطلقاً ردبيور منه مجبورمي در
بزم رامعзе کوره دکمده

ثانيا دولت عليه رد جوابي اعطى بيورديني حالده
معاهداتي نقض بيورمش اولورمى
بها باب اول اقتضاسنجه نقصه
بيورمه بھفي در طاردر

ثالثا دولت عليه نك اشبو رد جوابته روسيه دولتي

نقض عهد نظریه با قهرق اعلان حربه مقتدر او له بیلورمی روسيه دولتنه شمبداره بو
دیجه خود سرانه و ائمای مشکل بر حركتی اسناد ایملک دولت مشار البرانیه هنگنه بر همسز لیه دیملک او له هنگنه

رابعاً عهود غراییه اقتضاسنجه روسيه دولتنه اعلان حربه نه حقی و نهده بهانه‌سی وار ایکن اعلان حرب ایمیش او لسه بوکونه حرکته فرانسه و انگلتره دولتلری نه نظرله باقه‌جقلردر واول تقدیرده دولتین مشار الیهم طرفاندن بر معاونت مؤثره و حقیقیه‌نی دولت علیه مأمور بیلورمی روسيه مشار البرهانه روسيه دولتنله فرضه او لنه هر کتفی تفییح ایده هنگله ولدی اخراج دولت علیبی معاونتمند با اقیمه هنگردی قوای ارضه او لنه

خامساً روسيه دولتی اعلان حربه قدر کتمیوبده دولتین بیننده بالکن بر برودت حاصل او لدینی حالده بونک تسکینی امر نده فرانسه و انگلتره دولتلری تحاله اجرای تو سطه تعهد ایده‌لری اشپر فرضه او لنه تقدیرده دولت مشار البرهانه هسن نوی‌طه‌دینی کمال غیر نه ابعاده جویز قصوره ایجهه هنگله‌نده اعتماد هامه مزادره

سادقا و دىنده بولنان ملتىجيلىر روسىيە دولتى تېعىسى عد

اولنابىلورمى

اولنابىلوركى دىنده بولنانە

ملىقىادە پىندە روسىيە دىنەندە

مقدىما بۇنىڭ بىندە

بۇنىشە اولە اجىن بۇ

صفىندىخى رەعلى المصورى

اھوال حاضرە دە سالف.

الذكى معاھدەت اشخاص

مۇقۇمەنىڭ رد و تىلبىنى

اصدە امپارا اېلىز

مصطفى رشيد باشا هەرايىكى سفارىدىن دە بو تأميناتى آلدەقدن صوکرا، داها زىادە بر امنىتە حرڪت ايتىدى . اساساً لورد پالمرستونك ملتىجيلىر مىشەستەنە روسيا ايلە آوستريالانك علېنەدە بولۇندۇغى معلومىدی . ٩ ایولول ١٨٤٩ تارىخىلە ويانە سفيري پۇسۇنجى يە بازدىيى مكتوبىدە عىيَا شوسترلىر واردى : « آوستريالىلر، مدنى انسان نامى آمش حقىقە ئىقابا آداملىرى . غالىچىادە، ايتالىيادە، ماجارستانە و ترانسليوانىادە ياپىقلرى مظالم آنېچق آفرىقا و هايىتى دە كى زىنجى عرقىكى طرز حرڪتلىلە مقايىسە اولونابىلير » (١) .

مصطفى رشيد باشا سفارىلىرىك مطالعەسنى آلدەقدن صوکرا، عقد ايدىلەن مجلس وکلاادە مسئۇلىي اوزۇن اوزىادى مذا كرە ايتىدى . نتىجەدە حربى كۆزە آلدەرارق وكلانىك بالا خە فىكرلىرنىن جايىمالرى اىچىن كىنديلىرنىن : « حرب وقوعى رتبە تىحقىقە كىلدەجە بوقراردىن دونلىجە جىكىنە وغىابىدە بوقرار ئىخلاقىفە سوز سوپىلەنەجە جىكىنە » دا ئىتحىرى را تأمينات آلدى . بوبابىدە تنظيم ايدىلەن آتىدە كى مضبىطەيى عبدالمجيدە تەدىم ايتىدى :

تىكىلىفلرىنە بىر جواب موافق ويرلىدىكى حالدە باب عالى ايلە اولان معاملات

(١) لورد پالمرستونك خصوصى خابراتى ؛ جلد ٢ ، ص ١٤٧

رسمیلری منقطع حکمندہ طو تلسنے دائیر رو سیہ اوسترا ایلچیلرینک ویرمش او لدقنلری تقریرلر میانہ عاجزانہ مزدہ لدی المطالعہ کچنکی مجلس مسزدہ کوزہ الدیر مش او لدیغمز صور احتالیہ نک بری دخنی بومادہ او لدیغندن شمدی بو نک او زرینه تغیر قرار و نیت او ننسی برو جھله جائز و مناسب او لمیہ جنی و خصوصیله انکلتھ و فرانسہ ایلچیلرینه ایراد او نتش او لان استھ او زرینه ایلچی موی الیمانک تحریراً ویرمش او لدقنلری اجو به و تأمینات دخنی سلطنت سنه نک حقلی او لدیغنى اثبات ایلديکی جھله من طرفدن يکان يکان بیان و قرار اساقده ثبات او ننسی تصویب و تنسب او نتش ایسده مورد الہمات الیه او لان قریحه صیحہ جناب جهان بانیدن هر نوجھله امر و فرمان اصابت عنوان حضرت ظل اللھی شر فضور بیوریلور ایسہ محض خیر و اصابت اندہ او لھ جفندن امر و فرمان حضرت ولی الاحسان اند من کدر ۲۸ ل سنه ۶۵

امید فتحی السید محمد عالی رؤوف السید محمد عارف مصطفی رئیس
 محمد ظاهر السید محمود محمد السید عبدالرحمن نافذ عارف سليمان
 السید محسن عسین محمد عارف محمد اسد محمد عزت عبده اسماعیل
 اسماعیل زهری توفیقہ مصطفی علی شنبہ السید ابراهیم ادھرم
 توفیقہ محمود نبیم

عبدالمجيد ، بوتون هیئت و کلاطرفدن تمہیر ایدیلن بومضبطه نک او سنه آتیدہ کی خط ھایونی یازدی :

صورت مقدمہ بو کرہ دخنی اتفاقہ ارا ایدہ تاؤ کد اتمسہ او لدیغندہ مستقبلاً بالله تعالیٰ اجرای اقتضائے ایسرا ارنسویہ بجز تعالیٰ و تقدس محضر تاری دولت علیہ مزدی برمضوصدہ رطاڈ اھوالدہ توفیقات محمد انبیہ سہ مظہر بیورہ این بحرة رسول الادیین ۲۸ ل سنه ۶۵ (۱) ۔

(۱) مہرلی مضبطہ ایله خط ھایونک اصلاری خزینہ اور اقادہ محفوظدر ۔

مصنفو رشید باشا، بوقاری اتخاذ ایمکله برابر، مسئله‌یی سیاست حل اینکه جهتی ده نظر دقته آلاق آوستريا ایپراطوری ایله روسیا ایپراطورینه عبدالمجید طرفدن ببر نامه کوندریلنه‌سی ده موافق کورمشدی. آوستريا ایپراطورینه کوندریلنه‌جک نامه‌یی ویانه ایلچیسی قوسطا کی بک تقدیم ایده جک، روسیا ایپراطورینه کوندریلنه‌جک نامه‌یی ده، او صیراده (بکرش) ده فوق العاده مأمور اولارق متجلیل مسئله‌سی تسویه ایچین کوندریلن امدی دیوان هایون فواد افندی (۲) تقدیم ایله‌جکدی. فقط متجلیل مسئله‌سنه اک زیاده اندیشه روسیا جهتندن ایدی.

بوسیدن « فواد افندی حضر تلرینک ساده‌جه نامه‌رسالک صورتیله کوندریلنه‌سی تصورات ساقه اقتضاسدن ایسه‌ده کندو سننه فوق العاده صرخص بیوک ایلچیلک عنوانی » ویرنسی سر عسکر پاشا و قتحی پاشا و خارجیه ناطری بیشنده تنیب ایدیله‌رک نامه‌یه بوعنوالنک ده قونو نامی عرض ایدلشدی (۲۵ لسن ۶۵).

بونکله برابر بب عالی متعددی. چارک مزاجی معلوم اولدوغی جهته، فواد افندی‌ی قبول ایمه‌سی ده احتمال داخلنده ایدی. آوستريا روسیا ایلچیلرینک معلوم تقریر لردن صوکرا باب عالیده اجرا ایدیلن اوizon مذاکره‌لر نتیجه‌سنه سلطان عبدالجیده عرض ایدلش اولان تذکرہ معروضه شو سطر لر دقی جالبدی: « اینچیلرک طوتفقاری لسانه کوره کندولرینه بعد ازین هر نه دنله کارکر تأثیر اولیه‌جفی اکلاشمیش و هر نه دنیله‌جک ایسه بر ان اول سویلنمسی امرنده اشوری تعجیل و اصرار اینکده بولنیش اولدفترندهن و حتی موسیو تیوف اثنای مجلسده ترجاتی کوندره‌رک پرنس راجیویل نهایت پازار کونی کتکه مجبور اولدیغندن همان برجواب ویرنسی سویلنمش ایدوکنند ارتق بر قرار ویرنسنده اهمیت اولوب بوقار دخی یادولتینک تکلیفلرینی همان قبول وارد ویا ایکدی اورته‌سی بر تدبیر بولقدن عبارت اوله‌رق نه رد تکلیف و نه رد ملتیجان صورتی ذهندر قبول ایده‌میه‌رک اوچنجی شق اوزرینه اداره پرکار افکار بله فذلکه مطالعات پرنس راجیویلک کتور دیکی نامه‌یه غلبه‌لرندن طولایی تبریکی و مصلحت

(۲) فواد باشا - لطفی تاریخی، جلد ۸، ص ۱۶۹ - بومسئله مجلس وکلا ده مذاکره ایدلش، « هر درلو صور محتمله‌ی کوزه آندره‌رق فواد افندینک کوندرلیسی » تصویب اولونمشدی.

معلومه‌نک بالاطراف طرفینه بیانه مبادرت اوئنق اوزره بر مأمور کوندرلایکنیه متضمن جوابنامه هایون یازیلوب شوخصوصده اولان معذرت دولت علیه‌ی اطرافیه ایمپراطوره بیان و تشریح ضمتنده دیکر بر قطعه نامه مخصوص حضرت ملوکانه ایله درحال بر مأمور کوندرلیسی و بومأمور دخی درایت و فطانت مسلمه و مجربه‌سی واحوال عالمه و افکار سنيه‌یه معلومات تامه‌سی و حاضر یاری یولده کی بولنسی جهتلریه سعادتلو آمدی افندی حضرتلری اولسی ... » .

فواد افندینک اعزامی تصویب ایدلکدن صوکره پرس راجیویل ایله گوندرلک اوزره برنامه یازیلدی . چاره گوندرلیه جک نامه‌ده آتیده کی وجه ایله یازیلشدی :

« حشمتلو فیخامتلو مکتسلو منزلتلو محب خاص و مشق و دادا خاص‌صزم حضرتلری (۱) »

پرس راجیویل معرفیله تسیر صوب دوستانه قلنان نامه وداد علامه ایمپراطوریلرندن وحاوى اولدینی اخبار ساره‌دن حاصل اولان منونید . قلیه‌ی پرس موسى ایله شفاهآ افاده و کندو سنه تو دیماً کوندردیکم جوابنامه دوستانه‌مده بیان ایلش ایسه‌مده پرس موسى ایله مخصوصاً طرف خالصانه اعزامنده اوته‌دبرو ذات دوستانه‌من حقنده مشهودم اولان مودت خالصه فیخانه‌لرینه بر دلیل جدید کوردیکمدن او لباده طوغزیدن طوغزی‌یه دخی عرض محظوظیت و ممتازی ایلک واشبو نامه دوستی‌ی ایصال ایلک اوزره متینزان رجال دولت علیه‌مدن اویوب الحالة هذه مأموریت مخصوصه ایله افلاق و بغداده بولنان آمدی دیوان‌هایونم فواد افندی دی فوق العاده مرخص بیوک ایلچیلک عنوانیه نزد ایمپراطوریلرینه کوندردم و مجازستان وقواعتنک حاصل اولان حسن نتیجه‌سی جهتیله ممالک دولت علیه‌مه قدر التجا ایدن کسان حقلرنده اولان مطالعاتک تفصیلاتی خالصانه وکلای ایمپراطوریلرینه بیان ایمسنی دخی افندی مشار ایله امر وتبیه ایتم ذات حشمت سهات فیخانه‌لرینک هر بر امر مشکلده دولت علیه‌مه ابراز ایلدکلری دلائل فعلیه خلوص وموالات بروقتده اووندیلور مواددن دکلدر و تینا جاری اولان مناسبات اتحادیه مزک تزايد و تأکدی صمیمی وحقيقی او له رق نجۃ آلم او ملغه دائماً بو آرزو مک صفوت و محنتی طرف ایمپراطوریلرینه اثباته و سیله‌جوی او لدینم جانب رب العالمینه معلومدر

(۱) مسوده‌ده (جنابری) یازیلش ایسه‌ده، بالآخره (حضرتلری) دیه تصحیح ایدلشددر.

بناءً عليه أشبو ملتجيارة داڭر موسىو تىتوتكل مأمور تبىينى أولدىنىي افاداتى تماماً
اجرا ايدەمدىكىمدن طولايى نه مرتبه متأثر أولدىغى تعرىف ايدەم فقط ذات
دۇستانلىرىنىڭ ناموس حكمدارى يە اولان رعایت مخصوصە و طرف خالصانەمە دركار
بولنان محبت خالصەلىرىنە اولان استنادم باعث تىلىت اولقىددەر مقدىجە والد ماجد
بىزكوارم حضرتلىرىنە و طرفە وبودفعە حشمتلو آۆستريا ايمپراطورى حضرتلىرىنە
وقوبولان معاونت دۇستانلىرىنە سبب اولان خصوصىت يعنى شان و ناموس
حکىمىدارى مادە معززەسىنگ و بروجە بىنمزىدە شوتىاقتە استقرار اولان
موالات متقابلهنىڭ نامەنە اولەرق عرض وايراد ايدىكىم الماسە حوالاً سمع و قبۇل
ايلىھىچكلەرنەدە اشتباهم يوقدر فواد افندى طرفىدن دىخى افادە اولنەجىنى وجھە
اشخاص ملتجىەنىڭ مالك دولت عليه مزدە هەر دىلەن ماحافظەلىرىنە وبعدازىن بىر كونە
فساد و مكىدە جرأت ايدەماملىرىنە طرف دولت عليه مدن دائماً و مستمراً دقت
و نظارات اولنەجىدن طولايى ذات فەختىانەلىنى تطمين و تأمين ايدرم حاصلى مىقۇملۇك
خارجىدە اولدېچە دولت فەختىانەلىنى اىصال ايمەنلىرى ملحوظ اولان بى حضورى
بوصورتله مندفع اولدىقىدىن بونك اوزىرىنە دولت عليه مزك ناموسى و قايدىيە و بونكە
دىخى طرف دۇستانە مزە بى بىرلە دو-تلىق و خىرخواھلىق دليلى و يىرمكە هەت
اولنەجىنى قويَا مأمول خالصانەم ايدۇكى بىانى جانب فتوت مناقب ايمپراطورىلەرىنە
اولان حرمت كامەمك تىجىدىت تأميناتە و سىلە اتخاذ اولنىشىدە .

پىنس راجچىویل ايلە فواد افندى واسطەسىلە كۈندىريلەجك نامەلر بىصورتله
تىحرىر وارادەلرى استحصلان اولوندىقىدىن صوڭرا (بىكىش) دە بولۇنان فواد افندى يە
چار ايلە نەصورتله ملاقات ايدەجىكىنە داڭر اوزون تىحرىرات يازىلدى . بى تىحرىراتىدە
فواد افندىنىڭ هەر دىلەن احتماللىرى كۆز اوكتە آلارق حرکت ايمەسى مفضل بى
صورتىدە اىضاھ اولوندوغى كې ، باب عالى طرفىدىن دە بوبابدە نە كې مشكلاتنىڭ ئۆھور
ايمەسى امکان داخلىنى بولۇndoغى وەر احتماله قارشى نە صورتله حرکت ايتىك لازم
كەھجىكى دە نظر دقە آلىنارق فواد افندى يە بىلەرىلەدە .

سعادتلو فواد افندى حضرتلىرىنە يازىلەجق تىحرىرات مسودەسىدە

«معلوم سعادتلىرى اولدىنىي اوزىرە بىجارستان اختلانلىك مغلوپىتى جەھتىلە زىرجناج

سلطنت سنيه يه التجا ايمش اولان لهلو و بخارلورك روسие و آوستريادولتلرى كندولرينه تسليمى ادعا و طلب ايمكىده اولوب حتى روسيه ايمپراطوري جنابلىرى بونك ايچون جنال پرنس راجيوييل ايله طرف عاليه مخصوص برققطمه نامه دخى كوندرمىشدر مسلم اولان فطانتلىرى اقتصاسىنجه فرارىيلرك ردنه و باخود جواب رد صريح اعطاسىنده دولت عليه‌جهه اولان مخاذير و معاذيرى بالسهوله تفهم ايده جكلرندن اولىابىدە تفصىلە حاجت يوقدر دولت عليه‌نىڭ بو خصوصىدە اولان نظرىيات و مطالعاتى وايلچىلرك قوللاندىقلرى لسان واصول دخى لفأ ارسال اولنان اوراق مۇدارىندىن بالاطراف معلوم سعادتلىرى اولەجىنى جىته‌نىڭ بىر مىلەت تکرارىندىن صرف نظر قىندى ايمپراطور جنابلىرىنىڭ مضبوط اولان مزاجىنە وبولھلۇ طافنە جىع زماندە اظهار ايدابىكى خصوصىت ذاتىيەسەن ئاظرأ اسکانى بىكده قولاي اولامىمەجىنى دركاردر لەن جناب حقك عنون و عناتى و ولى نعمت بېتىمز افندىزك غوامض اموردە مشهود موقفيتلىرى و جناب شريفلىرىنىڭ درايىت ذاتىيە وسلامت قىرىخەلرى شومشىكلىك دخى بحول الله تعالى بىر طرف اولەجىنە اميدقۇنى ويرمكىدەدر بويىلە ناموس و شان ولى نعمتى طوقان بىرمىسىدە هەر دىرلو تدبىرلىرى تكمىل ايمكىسىزىن ھان موافتى اولىنو ويرمى مەجىت جىليلە خلافتە و بىندىكان حضرت شاھاننىڭ صدق و عبودىتلىرىنى بىر وجهە الويرمىدىكىندىن و موسىو تىتوف تعلیماتى قطۇي اوالدىغىندىن بىشلە مباشىيە كېرىشىك استمىدىكىندىن طوغىردىن طوغىرى يە تبلىغ افكار و معدنرت اولىق و ايمپراطورك درجه اصرارى آكلاشىمق اوزىزه ذات والالرىنىڭ ھان بلاقاتە وقت بىرىشدىن وارشوا يە عنىت ايلرى تزد الها مۇفدى حضرت خلاقىپناھىيە تصویب بىورلىشدر بناءً عليه اشبو تحریرات شناورىنىڭ وصولى عقىينىدە ملقولۇف اولان نامە ھاييون حضرت ملوكانىي زىب محفوظة استصحاب ايدرك او جانبه حرکتە هەمت و مسارعتلىرى ايجاب ايدر و بىنه تعالى اولظرفە وصوللىرىنە اوراق مرسولە مطالعەسىندەن استخراج اولەجىق و دە بشقە تخطر و تسيب قلنەجىق سوزلرک بىر تفصىل لازم كىنلە عرض و بىانىھە و ملتچىلرك ويرمامىسى طرفىدە بولنلىمىي اىتىدكلىرى مفاسىدى تحسىنىدىن و ذاتلىرى و قايدىن نشأت ايمىب مطلق و مجرد ناموس عالي يە التجا ايمش اولىلىرىنى مبني بولنديغىنى و پادشاھ جليل الشانه كوره بىر مادەنىڭ نە مىرتى با معزز و اهم بىرى شى اوالدىغىنک تقدىريلە اكاكوره ايمپراطورك الى قىلنى قويەرق

و کندوستی شویله بر حالده فرض ایدرک جواب ویرمی مسئول شهنشاهی اید و کنی د بو حریفلرک برو طرفه کلیدشتری ظن اولندینی کی دولت علیه طرفندن تسپیلات و حمایت کوردکرندن اقتضا ایتمیوب نظر انصاف ایله باقلدینی حالده سلطنت‌سینه‌نک او مقوله آدمدی دعوت ایدرک ایکی دولت متاجاوره و محبه ایله اولان مناسبات دوستانه‌سی تهلهکیه قویمنی و بیهوده بونجه مشکلاته دوشمکی استکیله اختیاراً یقیه‌جکی کونش کی میدانه چیزاجفی و ذات شوکتهات حضرت ملوکانه ایمپراطورک بو موافقته‌ده بر دلیل جدید دوستی کوره جکلریه صورت مؤثره ایله تفهیمه و اشبیو تفهیمات خالصنه‌نک خدانگرده بر کونه تأثیری اوله میوبده ینه زیاده اصرار ایده جکلرینه و تا محاربه درجه‌سنه قدر کیده جکلرینه جزم و یقین حاصل اولور ایسه مصلحتی بتون بتون قیرمیوب دولت علیه‌نک مامولی افادات خالصنه‌سی قرین تقدیر اوله جنی مرکزنه ایدی مادامکه بو صورتله اصرار او لئیور کیفیت در ساعه یازمغه مجبورم ایمپراطور جناب‌لینک ثبات قطعیه‌لری اطرافیله معلوم عالی بیورلسون بقالم نه جواب کلور یولو لسان قول‌لایله‌زرق تفصیل حالک بو طرفه اشعاریله جوابه انتظار بیورلسی و شاید ان شا الله تعالی بو شیله حاجت قلیه‌رق موافقتری حاصل اولور ایسه همان مرکز مأموریت اصلیه‌لینه عودت او لئی و احوال ملحوظه‌دن اولدینی وجهمه ریم ایمسون بر عدم قبول شاشه‌سی کورلیکی صورته مأموریت‌لری جواب رد کوندرملک اولیه‌رک طرف اشرف ملوکانه‌دن ایمپراطوره بیان حال ضمانته اولدینی در میان ایله تزد ایمپراطوریه وصوله سی و جهد او لئه‌رق بر کونه تأثیری او له من ایسه کیرو کلنسی امر و فرمان کرامت بیان جناب جهانی افتضای عالیستدن اول‌لغه بیان کیفیت سیاقده ۰

مجلس و کحدره فواد افسنبلک کونزرسی ایجوره طویل‌نامه رأی بوصدری هردرلو صور متحمله‌ی کوزه آلدیره‌رق فؤاد افندینک کوندرلسی اماماعیل عزت توفیق مظلوم شفیق اوهم تحسین طاهر محمد رشدی سلیمان رأفت فتحی محمد علی عارف حکمت رشید رؤوف عارف رئیس مجلس عالی توفیق محمود محمود عبدالحق اسعد عارف مخدور عاجل مطالعه‌سیله فراریلری همان رد ایتمک

فواد افندی ذی القعده‌نک او چونجی چهارشنبه کونی رشید پاشانک تحریراتی

آلدى . جمعه کیجهسی حرکت ایتدی . ایمپراطور (وارشوی) ده ایدی . فقط بورادن (پتهرسبورغ) ه کیتمه یه حاضر لانیوردی . قارداشی غراندوق میشه‌هال خسته‌لغدن دولای عزیمتی تأخیر ایمشدی . او ائناده غراندوق وفات ایتدی . ایمپراطور (پتهرسبورغ) ه کیتیدی . فواد افندی ده (پتهرسبورغ) ه قادر کیتمه یه مجبور اولدی . کندی افاده سنه نظر آ : « روسیه ایمپراطوری جنابلری عسکرسور آدم اولدیقه و عساکر نصر تماثر حضرت شاهانه‌نک حسن حال و کمالی کوسترمک » ایچون رفاقتنه اركان حرب میر آلای توفیق بک ایله باور بیکباشی لطیف آگایی ده آلدی . عمر پاشایی (۱) یرینه وکیل برآقدی . تحریراتک ظرفی قاپایوب عمر پاشاییه بیراقارق یوله چیقمق اوزره ایکن استانبولدن هفتة پوسته‌سی کلدي . فواد افندی سفارتلرک قطع مخابره ایتش اولدقلریخی خبر آلدى . « سفارتلرک قطع مخابره رسمیه ایلکه فالشمرلری مصلحتی صورتده بر آز آغر لتش ایسه‌ده » ینه امیدخی کسمه‌دی . فقط ایفاسنه مأمور اولدوغنی « مأموریت ایله ویانده موسیو موزوروس قوللرینه تودیع و حواله بیوریلان تبلیغات بربرینه مرتبه بولندیغدن یکدیکدینک حال و حرکتی بیلمکده ایکی طرفجه دخی مصلحتجه فائده اوله‌جغدن قوللری اوراده بولندیغ مدججه کندوسته بعض معلومات ویره‌جکم مثلو کندوسي دخی قوللرینه و قواعانی و مصلحتک رنک واروشنی بیلدریمسی و یازیله‌حق مکتوبلرک ایصالی امرنده امنیت اولق ایچون فرانسه و انگلتره سفارتلرینک و ساطتلرینه مراجعت قلنسی خصوصی درحال کندوسته اشعار قلنسش ، اولدوغنی یازدی (۲ ذا سنه ۶۵ جمعه کیجهسی نصف اللیل) .

فواد افندینک بو اشعاری باب عالی یی منون ایتدی . حتی پسپورط مسئله سنه داڑ فواد افندی طرفدن بر شی یازیلاماسی « افالقاده بولنان روسیه مأمورلری طرفلندن بونک ایچون بر کونا مشکلات کوسترلماش اولمسنی ایما ایدر بر کیفت اولمسی حسیله بوده « مسئله مأموره سنک حسن تسويه سنه فال خیر اتخاذ اولندي . فواد افندی یه یوز بیک غر و شلق احتیاط پولیچه کوندرلدى (۱۱ ذا سنه ۶۵) . روسیه و آوستريا سفارتلرینک قطعی معامله رسمیلری حواشی طشره‌لرجه بعض معنالر ویرلسى و مأمورینک دولتین مشارا الیهمما قولسلوس و تبعه و تجارینه معامله »

(۱) بالآخره سر دار اکرم اولان عمر لطی باشادر .

متعددانه کوسترماری ملاحظه سنه مبنی حقیقت حالی و ذکر اولنان قونسولوسلر و تجارت و تبعه حفنده کندولرنجه طوتیله جق احوالی حاوی بر قطعه تحریرات محرم‌ماه یازیلارق اقتضا ایدن مأمورلره کوندریلی (۱۲ ذا سنه ۶۵) . جریان ایدن مذاکرات و مخابرات ایله تورکینک بو مسئله‌ده تعقیب ایتدیکی غایه و مقصد و اخراج آکلاتیلی .

مصطفی رشید پاشا ، مسئله‌نک حسن صورتله نتیجه‌لنه جکنندن امید واردی . اک زیاده‌ده ، فرانسا و انگلتره کووه‌نیوردی . فی الحقيقة ۲۷ ایلو ۱۸۴۹ تاریخیله استانبولده فرانسا سفارته کلان تحریراتنده کی شو سطرلر غایت مهمدی : « شیمیدیکی حالده سلطنت سینه‌نک کرک کندی شان و ناموسنے و کرک بتون انسانیتک منافعنه هائدا لان برمسئله‌ده ابراز بیوردیلی شات و متأنت عالیسی تحسین و ستایشه اکتفا ایدرم شوقدركه بو ایکی دولت ایپراطوریه‌نک استدعاسنی ردبره برابر نافله و فارلریخی اخلاق و ناموس‌لریخی تحریک ایده‌یله‌جک شیردن اجتنابه دخی دقت بیورلش اوله‌جفنی مأمول ایدرم هرحالده سلطنت سینه‌نک برموقع مشکله ومکدره‌دن چیقمنه فرانسه دولت جمهوریه‌سی الند کلدیکی مرتبه معاونت ایلکه خواهشکر بولندیغندن ... » .

بوندن باشقه ، لورڈ باله‌رسنون ده ملت‌جیلر مسئله‌سنده تورکیه‌یه قطعی بر مظاهرت وعد ایدی‌نیوردی . تورکینک لوندره سفیری محمد پاشانک (۱۴ ذا سنه ۶۵) تاریخی تحریراتنده شو سطرلر واردی :

« شهر حالت اون دردی اولان بو کونکی صالح کونی لورد موئی‌الیک قواناغه عنزیت اولنرق موئی‌الیک کلامه ابتدار ایله انگلتره دولتی دولت‌علیه‌نک دوست‌اصدق و متقق اخضی اولوب ناموس عالی و استقلالیت تامه‌ستک هروجهله محافظه سنه ضامن و کافل اولیش اولدیغندن و بونک ایچون هر بردرلو فدا کارله حاضر و مهیا بولندیغنى بالدفات اثبات ایتش ایدوکندن بخار فراریلرینک عدم‌ردی حالتده رویه و اوستريا دولتلری طرفندن بر اخافت و محاربه ظهوره کلور ایسه استدیکی محله سوق و اسرا بیورمق و معیت حضرت شاهانده بولنق ایچون بو کون طوتیلان مجلس و کلاده جمله‌منزک اتفاق و رأی اوزره انگلتره دولتی شمدیلک دروننده یکری بیک قدر عسکر موجود بولنق اوزره چناق قلعه سنه بر دون‌نمای ارسانی تصمیم ایتمشد

بوبابدہ فرانسہ دولتی بزمہ برلکدہ حرکت ایتمسی پارسہ تیز الدن باز مق ایچون رانسہ ایلچیسی بورایہ جلب و دعوت ایلدم ساعت ییدیدہ پوستہ حرکت ایدہ جگنندن مدیلک بوقدر جفی باب عالی یہ یازیکز و بزدخی بوبابدہ دولت علیہ و کرک موسیو نینی تأمین ایچون بوکون بوقدر لہ اکتفا ایدہ رک کلمہ جک هفتہ تعلیمات مفصلہ یازہ جغمدن بو ختم کلام ایلش و همان پوستہ ایله واصل اولق ایچون اشبو عربیضہ عجالۃ ترقیم لورد مویی الیہ واسطہ سیلہ تقدیمہ مسارت قلمشدر ۔

فی الحقيقة لورد پالمرستون تورکیہ معاونته قطعیاً قرار ویرمشدی ۲۹ ایلوں ۱۸۴۱ تاریخیه نورما نبی یہ یازدینی مکتبہ روسيہ و آوسترايانک قطع مناسبات مسئله سنده انگلترہ نک وضعیتی و کنندی حسیاتی شو صورتہ آکلاتیور دی :

« بن اویله صانیورم کے ، ایک ایمپراتور لق سفیر لری طرفندن وقوع بولان تثبت ، کوز داغی ویرمک ایچون بر اویوندر ۔ شاید موافقیتہ تیجه لنه میہ جک لورسہ - کہ شمدی یہ قداردہ حال اونی کوستیور - او زمان ، دولت لری طرفندن التام ایدلیہ جک ویا کری آلینا جقدر . فقط بو تیجه یہ الدہ ایتمک ایچون یکانہ بارہ ، انگلترہ ایله فرانسانک پادشاهہ صمیمانہ و عن مکارانہ یار دیدہ بولنمالری روسيا ایله آوسترايا دولت لرینہ ، ایجاد بندہ تورکی مدافعہ ایدہ جک دوستلر بولندوغنی دہ کوسترمہ لریدر . بونک ایچون دہ ، اولا ویانہ ایله پتھرسبورغ ده وستانہ وصایادہ بولونمق ، پادشاهت کنڈیسندن ایستہ نیلن شیئی ایفا یہ بر محبوبرتی بولنمالری و طرفندن بر محبوبرت بولنمالری جھتلہ بو حرکتی شرف و حیثیتے غایر اولارق یا پامیہ جفی آکلا تمق لازم در . ثانیاً کرک استانبولی حالاً ویا آنی . تعرض دن وقایہ ایتمک و کرک بوغاز ایچنده بولنارق کنڈیسندے معنوی بر استناد شکیل ایتمک اوزرہ پادشاه طرفندن دعوت اولونور اولونماز حاضر بولونمق بیجون مشترک دونا مالری میزک چاناق قلعہ ده بولنمالری اصر ایتمہ لریدر . بن قطعیاً امین کہ آلمانیانک ، لهستانک و شمالی ایتالیانک شوکونکی وضعیت ده ، اوسترايا ویا روسيا بیله بر مسئله ایچون انگلترہ و تورکیہ ایله بوزوشمق تہلکھسی کوژہ آلدیراما ز (۲) ۔

(۱) لورد پالمرستونک خصوصی مخباراتی ، جلد ۲ ، ص ۱۵۰

(۲) گنا ، جلد ۲ ، ص ۱۵۸

۲ تشرین اول ۱۸۶۹ تاریخیه انکلتاره نک استانبول سفیری قانینده شومکتبی یازدی : « عثمانی سفیرینک حکومتندن آلدینی امر او از زرینه مادی و معنوی یار دیدمده بولونیا من ایچون واقع اولان طلبینه فارشی مثبت بر جواب ویرمه‌یه قابینه بوکون قرار ویردی . بناءً علیه خط حركت کشمیزی تعین و مشترکاً حرکت ایلان ایچون فرانسا حکومتیله‌ده مخابریه کریشه جکنر . فرانسه نک بزم‌له مشترکاً حرکت ایده جکنره قناعتم وارد ر ... تورکلره آکلات که ، بو مکتوب محرمانه در ، و کنده‌لرینه جسارت ویرمک ایچوندر . بناءً علیه قطعی نوطه‌ی آلمازدن اول بونکله بوبورلنب هان نشر ایله‌یویرمه سینلر » (۲) .

لورد پارلمه رستون ویانه و استانبول سفیرلرینه بو مکتوبدری یازدی عی کی « روسیانک لوندره سفیرینه تورکه نک انکلتاره دن معاونت طلب ایتدیکی آکلامه برابر آوستريا دولته‌ده ویانه ایله‌چیسی واسطه‌سیله انکلتاره نک تورکه به یارده ایمه‌یه قرار ویردیکنی :ه بیلدریدی .

بو صیراده پته رسپورغه عزیمت ایدن فواد افندیدن خبرلر کله‌یه شلا دی . قونت نسلرود ایله صوک ملاقات‌دن صوکرا فواد افندی نظارت اجنبیه‌ده امور شرقیه مدیری موسیو داشقوقی ده کوردی . قونت نسلرود کنده‌سن : « مادامکه مسئله حاضره اوزرینه جواب کنجه‌یه قدر بوراده توقف اولنه‌جغندن شو و قتند استفاده ایله مملکتین مصالح متابقیه‌سن داڑ سز کله بعض لفردی ایده‌م . لظارت اجنبیه و امور شرقیه مدیری بولنان موسیو داشقوقی سزه کوندره‌یم . بو شیله معلومات مخصوصه‌سی اولدیغدن انکله مذاکره ایدیکنر » دیشیدی . نهایت فواد افندیدنک ایپراطورله ملاقات‌نه داڑ تحریراتی کلده :

« بورایه کیفت ورود چاکرانه‌ی و قونت نسلرود ایله ابتدا و قوعولان ملاقات عبیدانه‌ی در حال عرض و اشعاره مسارت ایدوب فقط عرض خمال کترانه‌ی کندولرینک قوریله کوندرمش اولدیغمن بو ملاقات‌ده و قوعولان کیفتی آچدن آجیقه یازمغه جسارت ایده‌مامش اولدیغ من مثللو حروف ایله یازمقدن دخی آچرلر ایسه شبهه‌یه دوشملری احتاله و قرارلی برشی دخی اولماسته مبنی شویله سلطیجه اوله‌رق افاده حالته مجبوراً ولشدم شمدی و قوعلاتک و بوراجه تسویه مصلحت ایچون اتحاذی عرض اولنان تنظیماتک تفصیله مسارت ایلم شویله که ابتدای ملاقات‌ده قونت

نسلرود اصوللری اوزره پک یوکسک برده‌دن لقردی یه باشلیوب ایپراطور جنابلرینک دولت علیه‌یه و قوعبولاان خدمتلرینی ایراد و تعداد ایدرک بوکا مقابل طرف سلطنت سنه‌دن حسن تقابل کورمک امیدنده اولدینی حالده عهوده مستند اوله‌رق ایپراطورک و قوعبولاان ظلیه رد ایله مخالفت اوئش اولسی ایپراطوری پک دلشکسته ایتمش و مقرون حق اولان طلبی تحصیل ایچون هرسیله‌یه تشبیه رخصت ویرمش اولدینقنه و ایپراطور جنابلری برشیئی لاپقیله دوشندجکه عرض و تکلیف ایتمیوب انک اوزرینه دخی سوزندن و قرارندن دونیه‌جکنے داڑ برجوق لقردیلر ایراد ایدکده طرف عیدانه مدن تعليمات حکمت آیات صدارتپناهیلریه توفیقاً جوابه اغاز ایله بو مسئله‌نک ایک جهتی اولوب بری نصوص عهديه‌نک تفسیری و دیکری ذات‌حضرت شاهانه شو مصلحتی کندولریه ایپراطور بیننده برمسئله ذایه حالنه قویش اولمغله بو یوزدن تقدیری اولوب جهت اولاسی حقتنه معاهداتک نصورتله مساعد اولدینی میدانبه اولوب بونک اوزرینه بخشہ کیرىشىك اقضا ایدر ایسه هرنقدر درسعادته بوکا ترتب ایدن مطالعات تکمیل قائمش ایسده بتكرار تshireح مصلحته مبادرت اولنور فقط بوماده عند حضرت شاهانه‌ده برمسئله ناموسیه و ذاتیه حالنده بولنديقندن دیکر مطالعات بالطبع بطریق اولوب ذات‌حضرت شەنباھی طوغىریدن طوغری‌یه ایپراطور بندەلرینک حقانیت و نصفته مراجعت بیورمش اولسیله بواعتماد عالی‌یه مقابلاً ایپراطور جنابلرینک موافقی اميد اولنديقندن يالکز مسئله‌نک ناموس عالی‌یه ندرجه‌لرده طوقة‌جغنى افاده‌ایله اكتفا ایدرم دېرک بويولده لسان عیدانه‌مک دوندیکی مرتبه ایراد و دلائیل ایله اقنانعه چالشلىش وبغض مرتبه يومشدىش ایسده ایپراطورک بوبابدە تعديل افکارى پک مشکلدر و درسعادته قطع مناسبات اوئش اولسیله سزی قبول ایمکلک ایچون ندیه‌جک بیلنمىز کې قورقۇدە جق بعض سوزلر ایراد ایدکده درسعادتچە و قوعبولاان قطع مناسبات دولتینک مناسبات اصلیه‌سنیه خلل كتورد برشى اولىيوب فقط ذات‌حضرت شاهانه مخصوصاً ایپراطور جنابلرینه مراجعت ايلش و مستقل برايىچى كوندرىمش اولدینی حالده آئى قبول ایتماسك ایپراطور جنابلرینک سلطنت سنه و ذات‌حضرت ملوكانه حق عاليسته دائماً باراز ايتدىكى مخاذنت صىيمىه‌یه پک مغايير اوله‌جغنى و بوکا حالمك نصل معنا ويره‌جكى سزك ممسلم اولان درايت ذايه‌كزه حواله ايدرم كې ملايمىت و تزاكت ایله برابر ضعف

دخت کوسترمیمه جلک صور تله پک چوق لفردیلر سویلنرک نهایت مصاحبات واقعیه ایمپراطور جنابلرینه عرض و افاده ایدر و اتخاذ ایده جکی قراری بیان ایلرم فقط کتور دیکنکز نامه هایونک مائل او لجه معلوم اولمک او زره صور تھی ویرسکز دید کده زیور سر مباراھاتم اوله رق کتور دیکم نامه هایونک صور تندن بشقه پرس راجیویله ویرملک او زره تسطیر بیور یلو ب قالمش اولان نامه هایونک دخت صور تی بولندیفندن و اندہ دخت افکار حضرت شاھانه حقنده تأمینات قوه بولندیفندن آنی دخت محramانه اوله رق ویره بیلورم دیمش ایدم بونک او زرینه مجلسه ختم ویریلوب ایرتسی کونی نظارت خارجیه مستشاری مقامنده بولنان موسیو سینادین ظاهرده کندولکنندن و ایچ یوزنده قونت نسلرود طرفندن اوله رق نزد چا کری یه کلوب مصلحتک اهیته داڑ کوز داغی اوله حق بر چوق لفردیلر سویش و ایمپراطورک سوزندن دونمیه جکنی آکلاتمش ایسه ده چا کرلری قونت نسلروده و قوع بولان افاداتی تکرار و دهابر طاقم مطالعات ایراد ایدرک ذات حضرت شاھانه نک ایمپراطوره محبتی نه قدر اعن ایسه ناموس عالیسی دخت اولدر جملرده محترم اولدیفندن بونی دختی بر وجهله فدا بیور میه جنی و بویله بر شیئی ایمپراطورک دختی تکلیف ایلیه جکی امر آشکاردر زمیننده ینه هم ناز کانه و همده قوی اوله رق بر چوق شی سویلنک دن صکره عودت ایلیشیدی اوچ کون صکره قونت نسلرود تکرار طلب ملاقاتن ایلش اولمغله کیدیلوب کور شلد کده افادات واقعیه ایمپراطور جنابلرینه عرض و تبلیغ ایلدم طرف اشرف حضرت شاھانه دن اوله رق ایراد ایل دیکنکز تأمیناتی ایمپراطور جنابلری تقدیر ایل دیسنه ده کندو سی طرفندن دولت علیه یه بونجه خدمتلر و همتلر و قوع بولش اولسی بیریکا طور سون عهود ک تاماً اجراسی حقنده بر وجهله قصور معااهده یه ایمپراطور و قتله حقیق معناسی ویرملک دولت علیه نک واقع اولان طلبته موافقته معهود قاضی قرانی عونه سیله برابر دولت علیه یه تسلیم ایت شیدی بوکا مقابل ایمپراطور جنابلری مقاولات موجود نک تاماً اجراسی طلبنده حقلی اولدیفندن بشقه اشخاص ملت جیه نک مالک دولت علیه ده بولنلری رو سیه دولته دامنی اوله رق سبب بحضوری اوله جنی مثللو دولت علیه نک آسایش داخلیه سنه دخت خلل کتوره جکلری در کاردر دولت علیه ایله رو سیه دولتی بیننده موجود اولان عهود

بجشنده دول اوروپانک مداخله‌یه هیچ بر کونه حقلری یوگیکن فرانسه و انگلتره دولتلرینک بو بابده ایشه قاریشور کی حرکتلری و غزنلرده اولان قیل و فالر ایپراطوری زیاده‌سیله کو جندرمکه سبب او له رق مصلحتک تشنن او له جنی بی اشتباهر کی بر طاقم لقردیلر ایله ینه دعوازالنده اظهار اصرار ایلدکده طرف چاکر انمدن عهود و امثال حقنده اولان اجو به تکرار اولندقدن صکره اصل جای بحث ذات حضرت شهنشاهی ناموسنی ایپراطوره تسليم ایدرک اظهار اعتماد بیورمنش اولسیله استنیلان شی بو کا مقابله در و مسئله دیپلوماسیه داڑه‌سندن طشر و قوئیله رق ذات حضرت شهنشاهی ایله ایپراطور جنابلری بیننده بر مسئله ذاتیه صفتنه کیرمش اولسیله جهتیله طرف دولت علیه‌دن بو بابده اخر بر دولته مراجعت و قوعبولاًیوب اک خبرلو یولی مصلحتی بر آیاق اول بتورمکدر زمیننده بر حیوق شیلر سویلند کدن صکره یواش یواش اثر امتناع مشاهده اولنوب نهایت ایپراطور جنابلری سزی قبول ایدر فقط دولت علیه‌نک طلیله بزم استدیکمزی توفیق ایمک ایچون برصورت تنظیمیه یه موافقت رسمیه کز ایجاد ایدر دیدکده مأموریت عاجزانم بالکز نامه هایون حضرت ملوکانه‌یی ایپراطوره تسليم ایله اجرای تبلیغاتدن عبارت اولوب رسماً برشی یا پوب امضا ایمک اقتدارم یوقدر فقط عرض او له جق صورت هر نه ایشه عرض و استیدان ایله جوابه انتظار ایدوب شرفستوح ایده جک امر واردۀ سنیه یه کوره حرکت ایلم دیدیکمده بزم بو ملتجلیری استمکدن مرادمن بر قاج ادبیزی الله چورمک دیمک اولیوب بونلر مملکت شاهانه‌ده بولندقه نصل اولسه فساددن خالی اولیه جقلرندن بشقه شمدى یه قدر بو لهلو طاقتک مالک شاهانه‌ده اقامت ایلرینبه رخصت ویرلسی و بو بابده بزم طرفدن واقع اولان افاداتک اصغا اولنماسی اشخاص مرقومه‌یی بر نوع تشویق دیمث اولدیغندن بوندن بویله ایپراطور بو کا تحمل ایده‌میه جکندن بوجهته ایپراطورک تبعه‌ستدن اولوب مالک حروسه شاهانه‌ده بولنان لهلو فراریلرندن سفارتك تعین ایده‌جکی اشخاصک مملکتدن طرد اولنلری و بوندن بویله لهلو فراریلرندن ساُر دولتك تبعیته کدرب مملکت شاهانه‌یه کله رک او راده رویه دولتی علیه‌نه فسادایدن اشخاصک دخی طرداونه یلمسیچون سلطنت سنیه طرفدن ساُر دولتك استحصال موافتلرینه چالشلیسی و بوکره التجا ایمک اولنلرک ایچندن بعضیلرینک قبول اسلامیت ایلدکلری

مۇرى اولوب احکام عهديه بونىرەك حقنده ساقط اولورايىسە دىنى بىرمىت بىر طرفه
تىعىد قانىملىرى خصوصىنە دولت عليه موافقت بىزىز ايسە بونىرەك رىدىنى طلبىدىن
ايمپراطورك فراغت ايلىسى مىكىن اولور دىيدىكە طرف چا كرمانەمدەن بودفعە مالك
دولت عليه يە فرار ايتىش اولان لەلۇ طاقىندىن اللېرنە دىكىر دولت پساپورطى اولسە
بىلە بونىرەك قباختىرى جىلە عندىنە مسلم اولدىقىندىن كىمسەنڭ تصاحب ايتىھەجكى جەتەلە
انلىك طردىنە و مقدمىن مالك دولت عليه دە بولنان لەلۇرەك ساڭ دولتە تابعىتلەرى
اولىيانلىرىنىڭ دىنى تىعىدىنە دولت عليه نڭ موافقت ايلىھەجكى و قبول اسلامىت ايدىنلەك
دىنى اوزاق بىر محلە كوندىلەھەجكى تائىمەن ايدىلەپىلورايىسە مەدە مالك محروسةدە بولنان
لەلۇرەك اكثىرىسى النە بشقە دولتەرەك پساپورطلىرى اولدىقىنە و او جەتەلە حەياتى عەمود
الىندە بولندىقلەرىنە بناڭ دولت عليه طرفىدىن ايمپراطورك شواملىنىڭ حەصولى استىلىور
ايسەدە بشقە طرفىدىن مشكلاڭات كورىلەھەجكى و بوجەتەلە بوكا بوراجە طرف چا كرمانەمدەن
قطۇرى جواب و بىريلەمەھەجكى كندوسەنە افادە اولندىقىدە بولىلە بر تىدىرى اتخاذىدە دولت
عليه روسييە دولتىلە اولان معاھىدەسى اجرا ايتىش او لەھەجفە و ساڭ دولتەرەك بولنەرە
و يىردىكلىرى پساپورطە خلاف اصول بولندىقىنە بناڭ دولت عليه طرفىدىن بوبادە اتخاذىدە
اولنەجق تىدىرىه هىچچە كىمسەنڭ بىرىدەھەجكى او لەمن و بوكا بزم طرفىدىن دىنى اقتصاسى
وجەلە صرف مسامىي او لۇر دىيدىكە قوللارى طرفىدىن بولىلە بر قرارى قبول و امضايە
اقدام او لىدىنى و فقط عرض و استىدان ايلە جواب على يە انتظار او لەجىنى و شوقدىر كە
دولت عليه روسييە دولتىلە اولان مخادنەت حقىقىيەسى داڭما تائىكىد ايتىك و بوارالق
ظھور ايدىن كىفەت متألمەي دفع ايلىك اىچون ايمپراطورك ارزوزىنىڭ اكمالى سلطنت
سىنەنڭ ارزو كردىسى او لدىغىنڭ ھەحالىدە تائىمەن او لەجىنى كندوسەنە افادە قانەرقىيەنە
بونىڭ اوزىرىنە افادات واقعە كىزى ايمپراطورە تبلىغ ايدىر اتخاذ ايدەھەجكى قرارى بىان
ايلەم سوزىلە بى مجلسە دىنى خاتم ويرمىشىدى ايمپراطور جنابلىرى پىرسىبورغلەك
خارجىنە و اوچ درت ساعت مسافەدە بولنان صىفيە سرایىندە او لدىغىنەن دائەرسى
دىنى بىرلىكىدە بولنوب فقط قونت اورلۇف هەفتەدە بىرگە شەھرە كەلدىكىنەن بورادە
بولندىنى كون تەخقيق او لەرق چونكە كندوسى ايمپراطورك عندىنە نافذالكلم و معتبر
ذات او لمسييە انكلە كورىشىلوب بعض افادات اجراسى مناسب او لەجىنى جەتەلە
بالاخبار ملاقات او لۇب بودىنى تمامًا دىكىلەرىنىڭ اغزىنى قوللانىش و خىلى سرتىلەك

کوسترمش ایسده بوكا دخی تشكین و تامین افکارلری ایچون بر جوق افادات اجرا او نشیدی بوندن ایکی کون صکره یعنی تشرین اولک در دنیجی صالح کونی ایپراطورک بوراده کی سراینه کلوب قبول ایده جک اخبار او نگله يوم مذکوره نامه هایون حضرت ملوکانه زیور سر مباحثات عبیدانم اولدینی خالد اصوللری او زره ترتیب ایتش اولدقلری صورت رسمیه ایله سرایه کیدیلوب ایپراطور جنابلری بالکز او له رق بر او طهده بولندینی خالد منفردآ قوللری قبول ایدوب ابتدا طرف چا کرانه مدن صورتی لفآ تقديم قلنان نقط ایراد اولنوب نهایته قدر و کتدکن صکره حدت و انفعانی بشر سنته اظهار ایله جوابه اغاز ایدرک کندوسنک دولت عليه حقنده اولان افکار صفوته و عرض ایتدیکی خدمتلرہ داڑ بر جوق شی سویلکدن صکره کندوسی مقاولات موجودنک علیندہ هیچ بر وقندہ حرکت ایتمدیکنندن اکا مقابله طلبندہ اولدینی خالد دولت عليه طرفندن کوردیکی معاملہ دن طولای پک زیاده کو جنمث اولدینی افاده ایلدکدھ طرف چا کرانه مدن بتکرار اجویه مناسبہ ایله مقابله اولنوب حاصلی اوروپانک احوال عمومیہ سی و دولت عليه وروسیہ دولتنک پولیقملری اوزرینه بر ساعته قریب مدت عادتا مباشه و مذاکره و قویلہ نهایت نصل ایسے تعديل افکاری حاصل اوںوب مادامکہ ذات حضرت شاهانہ کندولرینه اولان محبتمه اعتماد ایله مراجعت بیوردیلر حصول امللری ارزو کردم اولدینی مثلو بندخی محافظہ منافع ناموسیه مجبور اولدینغمدن بونی توفیق ایچون ویردیکم قراری قونت نسلرود سزه بیان ایده جکدر آنی عرض واستیزان ایدوب جوابی کلنجیه قدر بوراده قلمکری ذاتاً استرم کرک دولت عليه کرک بزم خدمت ایتش اولورسکز دیرک ختم مقال ایلسی اوزرینه معیت چا کریندہ بولنان بدکانی قبوله اظهار طلب ایدوب آنک اوزرینه صورت رسمیہ ده او له رق برایکی دقیقه دها مجلس اولدقدن صکره عودت اولندي او کونی قونت نسلرود قوللری کلوب کورمک امننده اولدینی افاده ایدوب فقط نا مناج اولسی جهتیله کندوسنہ کافت اولماق ایچون ایرنسی کونی قوللری کندو تزدینه عنیمت ایدوب ایپراطورک قراری مشعر قوللرینه یازمش اولدینی تقریری قرائت ایلدکدھ طرف چا کرانه مدن ینه مقدمما افاده اولندي و جهله سلطنت سنه ایپراطورک بوباده اولان حصول مطلبی صحیحاً ارزو ایدر ایسده طلب ایتدکلری اشخاصدن اللرندہ پساپورٹی اوللر ایچون سائزی

طرفدن پک جوق مشکلات کوریله‌جکی بتکرار افاده اولنوب فقط کیفت بر کره عرض و استیزان اولنوب کله‌جک اراده سنیه‌یه کوره کندولرینه جواب ویریله‌بیله‌جکی و بوقریره دخی اولصورتله جواب یازیله‌جتنی افاده اولنهرق عودت اولنوب درحال تقریر مذکوره بوزمینه برجواب تحریروارسال اولنش و صورتلری منظور حقایق موفور خدیوانلری پیورلماق ایچون عرض وقدم قلمشدر نظره اولیده روسيه‌لولو ملتجلیلرک ردی طلبندن فراغت ایدوب بوجهته مصلحت حسن‌تسویه‌یه یوزطفو‌مش اولدینی و بودخی مجرد هرکاردہ مشهود دیده افتخار بندکان اولان حسن موقيق سعادت غایت حضرت شهنشاهینک قوه قدسیت اثری اولدینی بی اشتباه اولوب تکلیف اولنان صورتک ایسه طوغریدن طوغری‌یه دولت علیه‌یه طوقنور بریوی اولیوب بوجهته صحیح روسیه تبعه‌سی اولوب بشقهلرینک حاتی اولیان اشخاصک طرد و تبعیدی امر اسهل ایسده‌هه‌لرنده دیکر دولت پساپورطی بولنالرک طردینه ادعای حایات ایدن دولتک پکده راضی اولیه‌جقلری و خصوصاً تنظیمات معروضه‌ده ایکنجه ماده‌ک سارڈولتک تبعیته کیروب مملکت شاهانه‌یه کله‌رک روسیه‌لو علیه‌ندۀ فساد ایدنالرک طرد و تبعیدینه دیکرلرینک موافت ایتمه‌جکلری پک آشکار ایسده بوراده قوللری طرفدن قطعیاً مخالفت ایله جواب ویرلش اولسه ایدی احتمالک ایپراطورنامه هایونی قبول ایتمامک درجه‌سنے قدر کیدوب اوحالده مصلحتک اغز لشمسی ملاحظه‌سی قوللری طرفدن نهاد ونه قبول کوستولیه‌رک حرکته محبوریت کورنمشدرو چونکه بوباده اوله‌جق مخالفت طوغریدن طوغری‌یه بزم طرفدن اولیوب دیکرلری جانبندن اوله‌جفنه و بوجهته ایپراطورک دولت علیه‌یه برشی دیمه‌جکی بدیهی اولوب شو تکلیفلرندن مراد دخی اکلاشادینه کوره کندولری بو قدر ایلرولمش ایکن خطالرینی بیلسه‌لر بیله بردن بره کیرو چکلمک کبرلرینه یدیره مددکارندن تعییر ناموس ایلک املنده اوللریله طوغریدن طوغری‌یه دولت علیه طرفدن مخالفت قطعیه کوستولیه‌رک بلکه حصول املارینه چالشلمق بر نوع ترضیه معنویه اوله‌جفنه بناءً برکره بولیه مذاکره قپولری اچلدقدن صکره کورلادیزجه تسویه مصلحت قابل اوله بیلور و خصوصاً مؤخرآ التجا ایدنالرک ایچنده قبول اسلامیت ایمش اولنلری محبوسیت صورتنده اولیه‌رق یادیاربکر و یاخوددیکر بر اوزاق محله‌هارساللری تعجیل اولنسه دولت علیه کندوسته دوشنی باپوب سائر ماده‌لرده دیکرلری طرفدن

چيقه‌حق اوسله بيله دولت عليه‌جهه بونلرک بر ديه‌جيڭ قالىز ئلن ايدرم ملت‌جيلىرىك
برىرده حبس و توقىفلرى ماده‌سى ايلرودە بىك درلو صداعى وكلفى مستلزم اوله‌حق
ايكن بونلرک دخى طردىنە حصول موافقتلرى موفقيت سينه اثري او لمىغله ابتدا بونلرک
طردىنە ايستىكلرى وجهله درحال موافقت بىورلدىنى حالدە بودنى دولت عليه‌جهه
كندولرىنە امنىت ويره‌جيڭنى وساڭ موادىدە مشكلات چيقار ايسه تسهيل ايله‌جيڭنى
اميد ايلرم كرك و كلانك و كرك بالذات ايمپراطورك حال و قاللىرنىن آكلاشىدىغىنە
كوره انفعاللىرى بىكمال ايسه‌دە شمىدىكى حالدە مصلحتى تاجنك آچق درجه‌سنه
قدر كوتورمې جىكلرى احتمال اغلب اولوب فقط ايمپراطورك مناجىه باقىنچە بر آراقى
هرشىئى دخى كوزىنە آله‌جينى مقرۇن احتمالدر شو مسئله اىچيون آوروپانك كاملاً
دولت عليه‌نڭ طرفى طوەللىرى پولتىقىچە پك بويوك بىشى اولوب بونلرک افكارىنە
دخى خىليلىن خىلى تأثيرى اولدىسيدە آوروپانك شوطر فدارلۇق كىفيتى جانب دولت
عليهدن طلب مداخلە ايله و قوّوبىلش اولمىسى خاطرەسى بونلار پك آزىزىرە جىفنەن
دولت عليه‌نڭ بوبابدە هىچ بىر طرفە مراجعت ايلدىكىنى و وقوّوبولان شىلەر مىرى
التزام حقانىت اولدىيغى تامىنە چالىشوب بورادە بولنان فرانسە و انكلتراه ايلچىلىلە
دخى ظاهردە مناسبات مخصوصەدن اجتناب اولنوب فقط خۇ و محىمانە اوله‌رق ملاقات
و مخابره‌ايلە شو صورتە اولان حركت چا كرائىمى آنلار دخى قبول ايشلەردر و بوكە
ويريان قرارى دخى غايت محىمانە اوله‌رق كندولرىنە افادە ايلدىكىمەدە مصلحتك
تسویيە يوز طوئىش اولدىيغى آنلار دخى تصدقىن ايله كندولرى طرفىن لازماً اولان
تسهيلاتك اجراسى دوتلىرىنە و در سعادتىدە كى سفارتلىرىنە يازه‌جىلىرىنى وعد ايلدىلەر
مصلحتك بوصورتە ايكىسى اورتەسى بىر حالدە بولنىسى قوللىرىنىڭ بورادە تو قمى ايماب
ايتدىرىمش و بونى ايمپراطور دخى بالذات سوپاش اولدىيغىندە مقرۇن مساعدة
معالىعادە و كاتپناھىلەر ئاوله‌جينى اميدىلە شر فظۇورايدە جىڭ ارادە عىلية خديۋانلىرىنە
قدر بورادە آرامە قرار ويريلوب اشبو عرضحال عىيدانم بىلگىدە كوتورلىش
اولان بىك باشى لطيف آغا قوللىرىنە تودىيماً هوچە بىك اينوب واپور ايله كىتك
اوزىرە درحال اعزمام قىنىيەنى واصدار بىورلە جىق فرماننامە مكار معلاخە خديۋانلىرىنىڭ
ينه آغاى موسى ايله قوللىرىنىڭ اعادەسى وياخود آخر طریقە ارسالى مطلقاً امىز

و فرمان كرامت نشان خديوانلارى يه منوط ايدو كى ان شا الله تعالى محاطعلم كائنات
شمول و كالپناھيلرى بىورلۇقدە كافه احوالدە امر و فرمان حضرت من له الامر
والاحسانكىدر سىزىسىنە ٦٥

بندە كمېنە

محمد فواد

ايپراطور ايله و قووبولان ملاقات كيفىتى بو صباح چican پرسپورغلك رسمي
غىزىسىنە درج اولنوب پولىقىجه دقت اولنەجق شى اولدىغىه و دولتك افكارىنى
مېين بولنديغىنە بناء يالكىز بوققره كىسيلوب لقا تقدىمە مسارت قىندى

پەرسپورغىدە فواد افسىنىڭ يېڭىنى خېرىنى

حمد اولسون مسئله حاضرە ائرموققىت سعادت غایت حضرت شەنشاھى ايله
نەيولدە حسن تسویيە يوز طوتش و توفيق مطالب طرفين اىچون بوراجە نصورت
عرض و تكليف اولنىش اولدىغى شهر حalk اوچنجى جمعە ايرتسى كونى بىك باشى
لطفى اغا قوللارىلە تقدىم ايلدىكىم عريضە رقىقىريضە چا كرانەمەدە برتفصىل عرض
واشعار قىنىش و حساب چا كرانەمە كورە عريضە مەذ كورە بونك وصولىدىن خىلى
اوچىلە وارمىش اولمغايە شىمى تفصىل كىفيت معلوم عالي بىورلىشىر اولكى كون قونت
نىلىدە اقامتكاھ چا كرانەمە اولتە كلوب مسئله حاضرەنك تسویىسىنە ايپراطور
جنابلىرىنە قاعده حرکت طرف اشرف حضرت ملوكانىيە اولان حرمىتى اولىوب مادامكە
شوكىتمەت حضرت پادشاھ طوغىدىن طوغىرى يە كىندوسىنە مراجعت بىوردىلىر
احوالدە آرتق مطالعات سايرە بىرظرف اولەرق طرفينىك شان و ناموسى توقيق ايدە جىك
برصورت تنظيمىيە عرض اولنىشىدى شىمى مصلحتى تغير ايدە جىك بىرحدادە ئاظھور
ايىدوب شويلىك بورادە بولنان انكلترا يالچىسى لورد بلونفلد لورد پالمرستوندىن الدىغى
مكتوبى اراه و صورتى اعطى ايىدوب مائى مسئله حاضرە اوزرىنە بىان رأى و مطالعە
ايله دولت عليهنك واقع اولان طلبىنە مبنى معاونت حائىدە بولندقلىرى افادەسىندەن
عبارت اولەرق بوندى بشقە دونمالرىنىڭ دىنى شرق صولرىنە كىدىكى استخبار اولنوب

بو ڪیفتلر ايمپراطور جنابوريئنك معلومى اوLCDده بر طرفدن ذات حضرت شهنشاهى طوغرىدين طوغرى يه ڪندو سنه مراجعت بيورميش ومصلحتي بيتلرنده موجوداولان محبت مخصوصه اقتضاسنجه بر مسئله ذاتيه حكمته قويش اوLCDلاري حالده ٻونك خلافنه وسزك واقع اولان تبلیغات و تأمینات ڪرزك معايري اوهرق شويله بر حال مشاهده سى یعنى بر طرفدن بالذات ٻزمله تسویه مصلحت اولنق انتليلور ايڪن دیکر طرفدن آخره مراجعت اولنسى ايمپراطورك تعجبني موجب اولوب ڪيفتي موسيو ٿيتووه دخى اشعار ايله طرف دولت عليهين اياضات طلبنه مامور قلمنش ايسده شوحال اوزرىته واقع او له جق افاده ڪري ايمپراطوره بيلديزمك اوزره سزى ڪورمك استدم ديوب لورد پالمرستونك ڪوندرديكى ڪاغدك صورتى دخى قرائت ايلش ومصلحتك نصورو ته تسويه اولندېقنى مين مكتوب مذكوره جواب اوهرق ٽوندرده بولنان ايلچيلرى موسيو بورنوفه خطاباً يازميش اولدېقنى ڪاغدك صورتى دخى ارائه ايمش اولمغله طرف چا ڪرانه مدن ويريلان جوابده ذات حضرت شهنشاهى مسئله نى طوغرىدين طوغرى يه ڪندولار يه ايمپراطور جنابوري بيتنده تسويه ايلك افكارنده اوLCDلرنى تصوير بيوردقلى نامه هايونك مائ عاليسي و مخصوص سفارت تعين ٽلننسى ڪيفي مرتبه وضوحه اوهرق اثبات ايدوب بوندن بشقه دليه احتياج يوقدر مسئله نك بدایتندن برو طرفه واقع اولان اشعارات عليهده آخرك مداخله سنه مراجعت اولندېقنه داڻ هيچ برشى اولدېقنى جهتهه تأمینات واقعه نك مقرون حقیقت اولدېقنى وبونى تغييرايدر ينه برشى اولدېقنى درڪاردر انڪلتريه دولشك افادات واقعه سى ايسه ايڪي طرفه دوست اولان بر دولتك اخطار خيرخواهيسى ديمك اولوب ٻونك دخى منشائي ظهور ايمش اولان مشكلات اوزرىنه سفارتلريئنك شوانه فارشو وقوعبوليش اولان افاده حالدن عبارت ايدوکي بياشتباهر دنيلد کده طرف چا ڪرانه مدن ڪندو سنه واقع اولان شو افاده يي ايمپراطور جنابوريئنه بيان وتبليغ ايليه جك مثلو ڪندو افاده لريئنك دخى خا ڪپاى معلاي نظارات پناهيلريئنه عرض واشعار اولنسى سوييلد ڪدن صكره جزا دوحامىمدن آلدېقنى تحريراته کوره شو مسئله مدن طولاي ظهوره كلان حلال اثرى اوزره ٽملڪتىنده پك چوق قيل و قاللر و تلاشرلر ظهوره ڪلسى و عسا ڪر نظاميه حضرت شاهانه طرفندن دخى بونى تزييدايده جك بعض حرڪتلىر ڪورلشن اولمغله شو حلال دفعى ايجون عمر پاشا حضرتلريئنه بعض شى باز لىنى

افاده ايدىكده فى الحقيقة بوحالك مملكتينده بـ طاقم اراجيفه سبب اولەجىنى تابتداده تأسف لنه رك سزه بيان اىتىشىدم وبونك منعى ايسە هەحالدە لازىمەدن اولىغله مصلحت بوراجە حسن تسویيە يوز طومنش اولىدىقى وبونك خلقە بىلدىرىلوب بى مقولە اراجيفلرک اوکى كىدىرىلىمى خصوصى اوچ درت كون اول عمر پاشا حضرتلىرىنە يازمىشىدم يىنه ئائىكىد و اخطار مصلحت ايدىم وايشتىدىكىمە كوره جىزال دو حامل بىندە كىزك بوراده بولندىقىم وقتىن استفادە ايلە بعض مصالح ذاتىيە سىچون كاوب يىنه عودتە ماذون اولىش كندۇستىك شو آرالق اورادن فالقىسىنە خلق بىك درلو معنا ويرەرك انواع كېتىكۈن ايدە جىكىنە مىنى شوم مصلحتك قرار قطعىسى خېرىنىڭ نشرىنە قدر كندۇستىك اورادن حرڪت ايمامى مناسب اوپور دىدىكىمە بونى پك آشىرو مۇنۇيىت ايلە دكلىوب واقعا جىزال دو حامل او لصورتە كلوب كىتمەك ماذون ايدى لكن مطالعە كىز پك يولنەدە اولىدىغىندىن بى مد تىجىك قالمىسى كندۇستىنە در حال اشعار ايدىر و بونى ايپرەطور جنابلىرىنە افاده ايدىم دىمىسى او زىرىنە دولت عليهنەك عمۇمى بىر پولىتىقىسى و شو آرالق هىرىدىن مطرب داوا لان ارباب فسادكىك مالك شاهانەدە كىزلىنىكىدە اولىقلرى و بونك مضرتى دركار اولىدىغىندىن دولت عليهنەك شۇقا دقت بىورمىسى لازىمەدن ايدوکى و خصوصا كىندۇ تىعەلەندىن اولان لەلۇلۇك طردى امرىنە واقع طلبلىرىنىڭ اجراسى او زىرىنە براز دها لقرى او لىقىنەن سىكىرە عودت ايلىش اولىغله افادات واقعەمى معلوم حقايق ملىزوم اصفانلىرى بىورماق او زىرە عرض و اشجارە مبادرت و ذكر او لىنان كاغدلۇك و يوردىكلرى صورتلىرى دىنى لفأ عرض و تقدىمە مسارت قىلدىنىي ان شا الله تعالى محاطعلم عالىشمول نظارىپىناھىيلرى بىورلۇقىدە هەحالدە امىس و فرمان حضرت من له الامر كدر سا ٨ ذ سنە ٦٥

محمد فؤاد

فواد افندي بخدمته مكافاتاً رتبه بالا ايلە صدارت مستشارى اولىدى . آرتق امضاسىڭ اوستىنە (بىندە كىمىنە) قويىمايمە باشلادى .

رسىيد باشنانكى مەركەمە مەرۋەضىسى

سعادتلو فواد افندي حضرتلىرىنىڭ بوكىرە ورود ايدىن اىكى طاقم تحریراتى او واق

متفرعه سيله برابر مشمول نکاه حکمت اکتنه حضرت پادشاهي ببورلچ اچون تقدیم قلندي و مأله اشعاردن منفهم اولدیني او زره روسيه ايمپراطوري حضرتلرينه استرداد ملتچيان ماده سندن فراغت ايتسى لهالمد هر حال و کارده مشاهد اولان موقفيت سنڌي جناب ولی نعمتك اثار باهره سندن اولفله متجم ذمت عبوديت اولدیني وجهله تزيد عمر و شوکت حضرت شهنشاهي ادعیه خيره سى تکرار او لندى اکرچه مشارالىه فواد افتدى حضرت تلرينه مؤخر تاریخ ايله کوندرديکي تحريراتنده انكلته دولتنك مداخله سنڌي قونت نسل و دك مصلحتي تغير ايده جك بر حاده ظهور ايتدى تعيريله بيان ايتدىکي محرك ايسه ده قونت موسي اليه، پرسپور غده مقيم انكلته ايچيسنك تبلیغات واقعه سنه جواباً لوندرده بولنان روسيه ايچيسى بارون برونو فه يازديني مكتوبينك افديء مشارالىه جانبندن کوندريلان صورتنه قرار ايمپراطوريه حاده مذکوره دن طولايي تغيري کوستره سوز اولينه رق بوندن بشقه ايمپراطور حضرت تلرينه بوکره دخى ابراز ايديکي اثر رعيات و دوستينك تقديريله مصلحتك بتوړلئي دولت عليه نك يد عاليستنده در وادي سنده بوکون روسيه سفارتى جانبندن وله عبولان تبلیغات دخى ينه ايمپراطور مشارالىه سکره دن ويرديکي قرار دا ئره سنده ثابت اولدیني مشعر اولسيلي قونت موسي اليه او يه لسان قولانسى کندولرينه عارض اولان پختابي- ترايمچون برصنیعه پولتیقيه ديمک اولدینفنده شبهه اولمیوب و دولت عليه نك انكلته و فرانسه دولتلريله بو بابده متفقانه حرڪت و طلب معاونت ايلسنى پرنس راچيويلك جوابنامه هايني المق اچون حضور عاليه کتمکدن استنکاف و روسيه واوستريا ايچيسنك مقدمه حرب بعد اولنه بيلور قطبي معاملات ماده سنه اجتسارلري دعوت ايتش وبوكا ينه کندولري سبب ويرمش اولدینفندن بو خصوصدن طولايي دخى برگونه تعریض واتهامه مجاللري او له میوب هرنه ايسه روسيه دنيلان ملتچيلرک الکاي دولت عليه ده محافظه او لمدری تکلیف بونلرک مالک اخرياه طاغلمسنه شايد روسيه دولتی طرفدن موافقه او له ميه جنفي احتمالند و هر نصور تله او لور ايسه او لسوون بو آدميرلک جانلري قورتار مقم نياتندن نشأت ايتش برشى اولوب يوخه سلطنت سنڌي بوصوري بر فائدہ پولتیقيه استحصالی تصوري له در ميان ايتماش اولدینفنه و کندولري رضا کوستركلى حاله بونلرک طردine دولت عليه نك حاضر و هئي او لدیني او لجه دخى کندولرينه افاده قلندينه نظر آ روسيه دولتنك الماسى وجنه

بو آدمیری ممالک اخرايه دفع ایتمکله بو طرفدن بر دینه جك او له میه جنی مثلا بو طاقدن قبول اسلامیت ایدنلرک باز مدت بورادن بعیدجه طو تلسی مناسب او له جنی بوراجده تا وقو عندنبرو متصرور بولندینی جهته روسیه دولتنک تکلیفی کی دیار بکر قلعه سنه پامق صورتندن قورتارلارینی تقدیرده بو طاقی او زاجق یولره کوندر مکلکده دخی بر کونه بأس کورنیوب دول سائره حمايت و تابعیتنده بولنو بده آنلرک پساپور طلریله کلش وکله جك لهلور حفلاند دخی اشبو اصول طردیه نک تعهدی مشکلات عدیده بی دعوت ایده جکشندن بوراسی جای ملاحظه کورنکله بوقضیه نک و کرک متقر عاتنک انکلتاره و فرانسه سفارتلریه خباره و بین الحواص مذا کرمه موافق امر و فرمان جناب تاجداری ببورلارینی حالده اقتضانه تشیث او لئرق قراری مبارک عتبه علیای حضرت پادشاهیه عرض واستیزان او لنه جنی بیانیله تذکرہ شاوری ترقیم قلنی اقدم ف ۱۷ ذ ۹۵

م

قطع مناسبات حقدنه ولايتره پاپلان تبلیغات حسن نتیجه حاصل ایشندی .
بومیانده اک زیاده غلیانه کان ، طربزون خلقی ایدی . طربزونلیلرک « شاید اعلان حرب او لنق لازم کلسه تام الاسلحه کزیده و توانا او لهرق بلا برآم کندو رضالریله قرق الی بیک مقداری عساکر تجمع ایده کاغور میامن موفور حضرت پادشاهیده جان و باش فدا ایده جکلری » طربزون والیی طرفدن (۱۲ سنه ۶۵) تاریخیه باب عالی یه بیلدریلشدی . مع مافیه آرتق حرب تهلكمی او رتادن قالقمشندی .
مصطفی رشید پاشانک فرانسا و انکلتاره ایله آکلاشماسی رو سیانک تهدیدینی یاری یرده برآفشدی .
(مابعدی وار)

احمد رفیع